

TKI-verkoston kokous

Ajankohta: 7.4.2011 klo 15.40–17

Paikka: Tampereen ammattikorkeakoulu, Pyynikki, luokkatila 336

Läsnäolijat:

Ari Tarkiainen (pj.), PKAMK

Jaana Paasu, Diak, Etelä

Tuula Rouhiainen-Valo, SAMK

Kari Eklund, Laurea, Hyvinkää

Aarno Lehmusto, JAMK

Tuija Ketola, JAMK

Aira Bragge, VAMK

Erkki Saari, Laurea, Hyvinkää

Ulla-Maija Koivula, TAMK

Elina Vuorio (siht.), Turun AMK

1. Kokouksen avaus

Ari Tarkiainen avasi kokouksen klo 15.40 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Elina Vuorio toimi kokouksessa sihteerinä. Alussa käytiin lyhyt esittäytymiskierros.

2. Ammattikorkeakoulujen puheenvuorot ja SOHVI-hankkeen tilannekatsaus

SOHVI-hankkeen tilannekatsaus

Ari esitteli ensin SOHVI-hankkeen taustoja, tavoitteita ja hankkeistuksen nykytilaa. Hanke on saanut alkunsa noin vuosi sitten, kun TKI-verkostossa päätettiin lähteä hankkeistamaan yhteistä hanketta liittyen hyvinvoinnin alueelliseen jakautumiseen ja siihen liittyen laadullisen tiedontuottamisen kehittämiseen. Tiivistetysti SOHVI-hankkeen ideana on tuottaa uutta laadullista tietoa kansalaisten sosiaalisesta hyvinvoinnista ja sen jakautumisesta eri puolella Suomea sekä samalla kehittää laadullisen tiedontuotannon metodologiaa ammattikorkeakouluissa. Hankkeeseen on

suunniteltu viisi erilaista työpakettia: 1.) hallinnointi ja virtuaalisen TKI-ympäristön rakentaminen, 2.) tiedonkeruu ja tiedonsiirto, 3.) tiedon analysointi ja metodologia, 4.) TKI ja palveluosaaminen ja 5.) TKI-toiminta ja laatu. Jokainen hankkeeseen mukana osallistuva amk toisi mukanaan oman kunta- seutu- tms. yhteistyökumppanin. Hankkeessa on käyttäjälähtöinen laatu näkökulma ja sen painopiste on sosiaaliala- ja yhteiskuntapolitiikassa. **(Ks. lisätietoa liitteenä olevasta SOHVI-hankesuunnitelmasta, 2.2.2011 versio, ja Ari Tarkiainen power point-esityksestä, versio 15.2.2011.)**

Hankkeeseen ovat osallistumishalukkuutensa (max. n. 20 000 €:n omarahoitus kolmen vuoden aikana) 28.2.2011 mennessä ilmoittaneet seuraavat ammattikorkeakoulut: PKAMK, DIAK, Seinäjoen AMK, Turun AMK, JAMK ja Oulun AMK. Tuomas Lappalainen on tiedustellut maaliskuun aikana mm. Mikkelin AMK:sta, Laureasta, Keski-Pohjanmaan AMK:sta, Kymenlaakson AMK:sta, Satakunnan AMK:sta ja Kemi-Tornion AMK:sta tämänhetkistä osallistumishalukkuutta, sillä ko. toimijat ovat aiemmin v. 2011 / loppuvuodesta 2010 ilmoittaneet kiinnostuksensa hankeyhteistyötä kohtaan. Ari Tarkiainen lisäsi, että omaa rahoituksellista panosta laittavat amk:t olisivat ns. hankkeen toteutuksen sisäkehällä ja aktiivisina toimijoina mukana hankkeessa, mutta muillakin ammattikorkeakouluilla on mahdollisuus osallistua esim. verkostopäivillä hankkeeseen liittyviin tilaisuuksiin ja kehittämiseen yleisemmin. Tässä yhteydessä keskusteltiin lyhyesti yleisesti hankkeesta, sen vahvasti kytköksestä alueellisuusnäkökulmaan ja esim. millainen rooli sosiaalialan osaamiskeskuksilla ja Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksella olisi tässä hankkeessa.

Hanketta on valmisteltu PKAMK vetoisesti alkuvuonna parissa puhelinkokouksessa, josta viimeisin oli 17.3.2011. Tuolloin laadittiin myös lista kysymyksiä, joihin toivottiin vastauksia hankkeeseen osallistuvilta ammattikorkeakouluilta huhtikuun verkostotapaamista varten. Kysymykset ovat:

- ***Mikä on tilanne alueellisessa tiedontuotannossa? Tarve?***
- ***Mitä hyötyjä hankkeesta on omalle ammattikorkeakoululle ja alueelle? Tavoitteet?***
- ***Mitkä kunnat tai alueet (toimijat) voisivat olla mukana hankkeessa? Neuvotteluvaihe?***
- ***Millaisen tulokulman ammattikorkeakoulu haluaa nostaa esiin oman alueensa tarpeiden näkökulmasta?***
- ***Mikä asiakasryhmä halutaan nostaa esiin erityisesti? Miksi?***
- ***Miten oman ammattikorkeakoulun TKI- toiminta aiotaan nivoa hankkeeseen? Ostopalvelut?***
- ***Miten hanke suhteutuu kuntaliitoksiin, PARAS- hankkeeseen ja Kaste- hankkeeseen?***
- ***Mikä olisi aiemman hankesuunnitelman perusteella sellainen työpaketti, johon haluaisi paneutua?***
- ***Kuka on ammattikorkeakoulussa se, joka voi osallistua hankesuunnitelman kirjoittamiseen jatkossa?***

Ammattikorkeakoulujen puheenvuorot

PKAMK:ssa on kirjoitettu alustavaa hankesuunnitelmaa, kuten Ari Tarkiainen edellä esitteli. Organisaatio olisi kiinnostunut työpaketista 1, jos on mahdollista rahoitusteknisesti (riippuu haettavasta ulkoisen rahoituksen lähteestä ja siihen liittyvistä ehdoista). Pohjois-Karjalassa on pohdittu, että yhteistyökumppanikunta ja/tai -alue voisi olla Joensuu tai Pielisen-Karjala.

Tampereen AMK:n edustaja tiedusteli, onko hankkeeseen vielä mahdollisuus osallistua, koska hankeidea tuntuu hyvältä. Ari Tarkiainen kertoi, että Tuomas Lappalainen on selvittänyt asiaa ja amk:ien kantoja osallistua hankevalmisteluun ja toteutukseen ja asia on ollut aktiivisesti esillä TKI-verkoston kokouksissa. Ari totesi, että Tampereen kantaa pitää vielä selvittää.

Satakunnan AMK:n edustaja kertoi, että he ovat ilmaisseet kiinnostuksena hanketta kohtaan ja olisivat laittamassa pienempää omarahoitusosuuttakin hankkeeseen. Satakunnan edustaja kertoi, ettei heihin olla oltu yhteydessä hankeasioiden merkeissä helmi-maaliskuussa. Siten heillä ei ole vielä voitu pohtia ennakkokysymyksiä, jotka laadittiin 17.3.2011 puhelinkokouksen yhteydessä.

Turun AMK:n edustaja kertoi Varsinais-Suomen tilanteesta, mistä seuraavassa koontia. Tiivistä yhteistyötä alueellisessa tiedontuotannossa on tehty Varsinais-Suomen sosiaalialan osaamiskeskus Vasso Oy:n kanssa viimeisten vuosien aikana. Laadullista, kokemusperäistä, tietoa kansalaisten sosiaalisesta hyvinvoinnista on saatavilla hyvin vähän, eikä sitä ole tietääksemme kerätty systemaattisesti maakunnassamme eli tilausta SOHVI-hankkeelle olisi. Turun ammattikorkeakoulu voisi osallistuessaan hankkeeseen lisätä sosiaalisen hyvinvoinnin asiantuntijuutta organisaationsa sisällä. Hankkeen tulosten kautta voitaisiin myös kehittää koulutusohjelmassa laadullisen tutkimuksen metodipintoja ja kytkeä niitä vahvasti alueen kunnissa tehtävään kehittämistyöhön (esim. harjoitustehtävät, opinnäytetyöt). Tämä edistäisi osaltaan asiantuntijuutta laajemminkin tehtäessä yhteistyötä maakunnan muiden hyvinvointiseuranta-asiantuntijoiden, kuten Vasso Oy:n ja Turun yliopiston edustajien, kanssa. Alustavasti on pohdittu, että hankkeen ns. pilottikunniksi ja/tai -seutukunniksi voisi osallistua n. 2–3 kuntaa Varsinais-Suomesta. Olisi mielekästä valita kunnat / seutukunnat siten, että niitä yhdistävänä tekijänä olisi kuntaliitos ja maakunnan alueellinen erilaistuneisuus (esim. saaristomaisuus, maaseutumaisuus). Tavoitteena on aloittaa neuvottelut, kun SOHVI-hankkeen suunnitelma täsmentyy kevään 2011 aikana. Kuntakentältä on tullut viestiä, että lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin ja sen seuraamiseen pitäisi panostaa jatkossakin. Siten tämä em. kohderyhmä voisi olla luontevin valinta Varsinais-Suomen asiakasryhmäksi. SOHVI-hankkeen valmistelu- ja toteutusprosessiin on kytketty Turun AMK:n Hyvinvointipalvelut-tulosalueen TKI-toimintaa. Aiemman SOHVI-hankesuunnitelman (versio 2.2.2011) perusteella joko työpaketti 2

eli tiedon keruu ja tiedon siirto tai työpaketti 4 eli TKI ja palveluosaaminen olisivat sellaisia työkokonaisuuksia, joista jompaankumpaan Turun ammattikorkeakoulu haluaisi keskittyä.

Diak:n edustaja kertoi, että heidän hankevalmistelussa mukana oleva henkilö ei päässyt osallistumaan tähän Tampereen kokoukseen, mutta hän oli lähettänyt sähköpostitse vastauksia kysymyksiin PKAMK:n hankevalmistelijoille. Tiivistetysti Diakissa SOHVI-hanke kytkeytyisi hypan ja kansalaistutkimusohjelmaan. Diakilla kohderyhmänä olisivat kaikkein huonoimmassa asemassa olevat ihmiset, syrjäytyneet.

Laurea (Hyvinkää, Tikkurila ja Otaniemi) olisi mukana hankkeessa ja erityisesti Hyvinkään yksikössä painopisteenä olisi ns. metropolialueen ulkokehän viitekehys ja miten esim. sosiaalinen pääoma ilmenee (kartoitusta tästä). Laurelaisia kiinnostaisi myös tutkia ja tarkastella, miten eriarvoistuminen on kehittynyt pääkaupunkiseudulla (esim. syrjäytyneet vs. hyvinvoivat henkilöt eri alueilla). Muihin kysymyksiin ei ole edustajien mukaan vielä ehditty pohtia vastauksia.

Jyväskylän AMK:n edustajat kertoivat, että keskustelua hankkeeseen osallistumisesta ja näistä ennakkoon toimitetuista kysymyksistä, on ehditty hieman pohtia ja keskustella. Seuraavassa on koostetta näistä ajatuksista JAMK:n osalta. Esimerkiksi STKL, THL:n alueyksikkö, Jyväskylän yliopisto ja Koske ovat tehneet kukin omalla sarallaan alueellista hyvinvointitutkimusta Keski-Suomessa. JAMK:ssa nähdään, että tarvetta olisi tehdä sosiaalialan työ merkittäväksi (mittarit ym.), kehittää kyselyitä (esim. palaute- ja tyytyväisyyskyselyt; matalan kynnyksen tiedonkeruumenetelmien kehittäminen → miten järjestöistä saatavaa tietoa saadaan kerättyä? jne.), laadullisten ja määrällisten menetelmien yhdistäminen ja harkinnanvaraisen tiedon esiin saaminen (esim. ehkäisevä toimeentulotuen mittaristo). JAMK:ssa nähdään, että SOHVI-hankkeen hyötynä olisi / syntyisi sosiaalialan työn esiin nostaminen ja paikallisen hyvinvointitiedon saaminen. Kuntayhteistyökumppaneita on jo hieman pohdittu JAMK:ssa ja ne voisivat olla esim. Jämsä & Äänekoski (teollisuuspaikkakuntia) vs. Laukaa (maaseutukunta) vs. Saarijärvi & Viitaunioni tai Vaajakosken pieni yksikkö? (siis hyvinvointitiedonkeruun näkökulmasta). Tulokulma hankkeeseen voisi olla julkiset palvelut vs. kolmannen sektorin palvelut. Asiakasryhmänä ja samalla teemana JAMK:n alueella voisi olla köyhyys (työlliset toimeentulotukea saavat henkilöt tms.) ja tätä peilattaisiin alueisiin ja erityisteemoihin, kuten lapsiköyhyyteen, tulottomuuteen ja / tai sukupuolittuneeseen köyhyyteen. JAMK:n T&K-toiminta nivotaan SOHVI-hankkeeseen (esim. työpajoissa kehitettäisiin erilaisia menetelmiä). JAMK:a kiinnostaisi työpaketit kaksi ja neljä.

Vaasan AMK:n edustaja tiedusteli, ovatko he ilmoittautuneet mukaan tähän hankkeeseen. Ari Tarkiainen vastasi, ettei ilmoittautumista ole tullut ainakaan hänen tietoonsa. Ari lupasi selvittää asiaa Tuomas Lappalaiselta.

3. Resurssit ja hankerahoitus

Hankkeelle on kartoitettu mahdollisia ulkoisen rahoituksen lähteitä v. 2011 alkupuolella, esim. Tekes, EU / ESR-rahoitus, OKM, myös kv-yhteistyömahdollisuutta on pohdittu. Näistä mahdollinen voisi olla ESR-rahoitus, joka tulee seuraavan kerran hakuun syyskuussa 2011. Tähän mennessä tehtyjen selvitysten mukaan Tekes-rahoitus ei näyttäisi mahdolliselta. Ari Tarkiainen kertoi lisäksi, että alkusyksyllä avautuvat EU:n ESR-ohjelmärahoitus olisi hakemusteknisesti hankala PKAMK:n kannalta, sillä he eivät voisi toimia siinä tapauksessa SOHVI-hankkeen koordinaattoreina. Tarkiainen ehdotti, että tätä rahoituslähdettä pohdittaisiin seuraavaa kokousta varten ja jokainen ns. sisäpiiriin tuleva amk miettisi, voisiko lähteä koordinoimaan SOHVI:a, jos päädytään hakea rahaa ESR-ohjelmasta. Tällöin PKAMK:n tulisi hakea hankerahoituksensa toisesta ulkoisesta rahoituslähteestä. Todettiin, että kevään aikana pitää selvittää vielä näitä mahdollisia rahoituslähteitä.

4. Seuraavat askeleet

Ari Tarkiainen ilmoitti, että ***seuraavan kerran hankevalmistelun tiimoilta kokoonnutaan puhelinkokouksen välityksellä keskiviikkona 27.4.2011 klo 14–15.*** Tähän mennessä kaikki hankkeeseen tiiviisti sitoutuvat, omarahoitusta sijoittavat amk:t, vastaavat em. kysymyksiin ja toimittavat ne PKAMK:n edustajille mielellään etukäteen sähköpostitse sekä kertovat samalla hankevalmistelussa olevat yhteyshenkilöt.

Ari Tarkiainen päätti kokouksen klo 17.00 ja kiitti osallistujia aktiivisuudesta.

Muistion kirjasi Elina Vuorio 19.4.2011